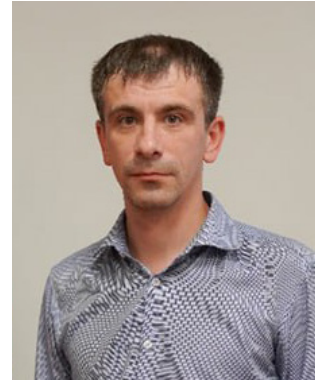

УДК 351.74:629.735.083
DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2025-3-15-2>

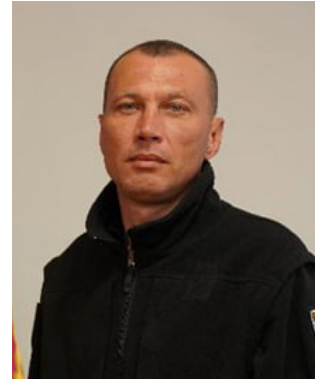
Головков Олександр Миколайович,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки та особистої безпеки поліцейського
(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4649-539X>

Олексієнко Сергій Васильович,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
та особистої безпеки поліцейського
(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9150-8329>

Корольов Андрій Валентинович,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
та особистої безпеки поліцейського
(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5595-8944>

ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У статті досліджено організаційно-правові засади використання безпілотних повітряних суден у діяльності Національної поліції України. Розкрито основні напрями їх застосування, зокрема під час розслідувань, пошуку зниклих осіб, охорони правопорядку. Акцентовано на ефективності безпілотних повітряних суден, зроблено висновок, що інтеграція безпілотних повітряних суден у діяльність поліції відкриває значні можливості, але вимагає системного підходу до вирішення правових, технічних та кадрових викликів.

Ключові слова: безпілотне повітряне судно, охорона публічного порядку, Національна поліція України, правила використання повітряного простору, сертифікація.

Постановка проблеми. У сучасному світі, що швидко змінюється через технологічний прогрес, національна безпека та ефективність правоохоронних органів вимагають впровадження інновацій. Одним із ключових напрямів, що зазнав значного впливу новітніх технологій, є застосування безпілотних повітряних суден (далі – БПС) у діяльності

правоохоронних структур, зокрема Національної поліції України. Однак, як слушно зазначають фахівці з правоохоронної діяльності, «впровадження БПС у повсякденну діяльність правоохоронних органів також супроводжується низкою викликів і потребує уважного аналізу юридичних, етичних та технічних аспектів» [1, с. 486].

Поліцейські США одними з перших розпочали використовувати безпілотники у правоохоронній діяльності. Федеральне управління цивільної авіації (FAA) активно підтримує правоохоронні органи через спеціальні програми, зокрема Law Enforcement Assistance Program (LEAP), які сприяють співпраці в питаннях використання авіаційних засобів та безпілотників для охорони порядку та розслідувань [2]. Причому поліцейські та агенти національної безпеки США перебувають у привілейованому становищі порівняно з цивільними особами. Для них існує спрощений порядок отримання сертифіката пілота безпілотника. Також за ними закріплюють персонального співробітника FAA, який надає всіляку підтримку.

Поліція США використовує безпілотники для різних правоохоронних завдань, таких як патрулювання, реагування на виклики та пошуково-рятувальні операції. Безпілотники забезпечують реальний моніторинг місцевості, зокрема у важкодоступних чи небезпечних місцях, завдяки тепловізійним камерам і GPS. Вони також допомагають у реконструкції місць ДТП через створення тривимірних моделей, що значно підвищує точність розслідувань. У критичних ситуаціях, наприклад, під час стихійних лих, безпілотники забезпечують швидкий огляд і виявлення постраждалих. Деякі підрозділи, наприклад у Денвері, використовують безпілотники для попередньої оцінки ризиків перед відправкою офіцерів, що заощаджує ресурси та зменшує ризики для поліцейських [3; 4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі питання щодо використання безпілотних повітряних суден у діяльності Національної поліції України висвітлювали у своїх працях такі вітчизняні вчені, як: Т. С. Батраченко, І. В. Єфімова, Є. В. Кузьменко, А. В. Мовчан, М. А. Мовчан, О. Г. Розгон, Д. О. Черноусов. Однак слід визнати, що більшість сучасних авторів наукових статей та медійних публікацій зосереджують увагу на використанні БПС під час виконання бойових завдань, забуваючи, що охорона публічного порядку також потребує залучення сучасних технічних засобів, якими є безпілотники.

Метою статті є розгляд організаційно-правових засад використання безпілотних повітряних суден у діяльності Національної поліції України, висвітлення перешкод на шляху їх ефективного використання та формулювання пропозицій щодо їх усунення.

Виклад основного матеріалу. У 2017 році у складі Національної поліції України було створено Управління організації діяльності підрозділів поліції на воді та повітряної підтримки, яке забезпечувало координацію поліцейських підрозділів на воді, груп з використання безпілотних літальних апаратів та впровадження в діяльність гелікоптерів. У 2020 році зазначений підрозділ було реформовано в Управління авіації та поліції на воді Національної поліції України [5, с. 46]. Заявлялось, що, крім виявлення незаконних посівів маку та конопель, безпілотники допоможуть виявляти браконьєрів, незаконний видобуток бурштину та вугілля, незаконні вирубки лісу, переслідувати злочинців та шукати викрадений транспорт, а також моніторити дорожню ситуацію на трасах [6, с. 107].

Вітчизняні вчені виокремлюють такі можливості використання БПС правоохоронними структурами: запобігання терористичним актам; операції з боротьби з організованою злочинністю; операції із затримання злочинців і розшуку зниклих людей; обстеження місця злочину; профілактичне відеоспостереження; контроль

масових заходів і акцій протесту; підтримка оперативного зв'язку; спостереження за транспортними потоками, аналіз причин ДТП; відстеження викрадених автомобілів тощо [6, с. 108].

Одним із найуспішніших прикладів використання БПС стала операція з виявлення незаконних плантацій коноплі на Київщині. Завдяки аеророзвідці безпілотники дозволили оперативному ідентифікувати великі площі насаджень, що перевищили можливість традиційних поліцейських методів. Використання БПС скоротило витрати часу та ресурсів і забезпечило високу точність, мінімізуючи ризики для поліцейських, які отримували інформацію з повітря. Ще одним прикладом стала операція з пошуку зниклих безвісти в Карпатах. Оснащені тепловізорами безпілотники дозволили швидко локалізувати зниклих, що пришвидшило рятувальні роботи. В умовах складного рельєфу та обмеженої видимості БПС стали незамінними, забезпечуючи оперативний огляд значних територій [7, с. 409].

У поліцейській діяльності БПС стають ефективним інструментом завдяки своїм унікальним тактичним можливостям. Їх застосування забезпечує швидкий доступ до візуальної інформації, що значно підвищує ефективність реагування на різні ситуації, такі як надзвичайні події чи моніторинг громадського порядку. Здатність оперативно виявляти загрози дозволяє правоохоронцям ефективніше розподіляти ресурси, забезпечуючи безпеку громадян. Крім того, використання БПС мінімізує ризики для самих поліцейських. Ці пристрої можуть виконувати завдання в небезпечних умовах, таких як зони бойових дій або під час складних спецоперацій, що особливо важливо в контексті сучасних викликів. Такий підхід дозволяє уникати безпосереднього залучення особового складу у ситуаціях з високим ризиком, підвищуючи загальну безпеку [1, с. 487]. Отже, БПС стають символом ефективності, мобільності та захисту, що відкриває нові горизонти у правоохоронній діяльності.

Т. С. Батраченко, О. Г. Розгон та І. В. Єфімова вважають, що використання Національною поліцією БПС може посприяти ресурсній оптимізації шляхом зменшення потреби в мобільних патрульних нарядах, спеціалізованих групах швидкого реагування та інших оперативних групах, які зазвичай залучаються для ведення спостереження або патрулювання [1, с. 487]. Особливо, на наш погляд, це може торкнутися поліції охорони, яка зможе скоротити потребу в традиційних засобах патрулювання та спостереження, а вивільнені людські ресурси переорієнтує на інші цілі або об'єкти. Однак перш ніж вручити поліцейським нову техніку, їх слід навчити нею належним чином користуватись.

З огляду на перспективи використання БПС в органах і підрозділах поліції та з метою забезпечення високого рівня кваліфікації та готовності до ефективного виконання завдань, започаткована систематична підготовка та перепідготовка поліцейських, які використовують БПС у своїй службовій діяльності [8, с. 17–18]. Однак потреба розробки програм для навчання і підвищення кваліфікації, а також пошуку досвідчених викладачів – не єдина проблема на шляху ефективного використання БПС поліцією. Окрім дефіциту кваліфікованих кадрів, які можуть ефективно управляти безпілотниками, вчені [1, с. 487] звертають увагу на потребу оптимізації структури та ресурсів Національної поліції України, зокрема в контексті

впровадження та ефективного використання БПС у повсякденній поліцейській діяльності. Інтеграція БПС відкриває нові можливості для правоохоронців, однак водночас ставить перед ними низку серйозних викликів, що вимагають системного і стратегічного підходу до управління змінами.

Серед ключових проблем слід виокремити опір інноваціям та змінам у середовищі поліцейських підрозділів, недостатнє фінансування для закупівлі сучасного обладнання, а також технічні труднощі, пов'язані з обслуговуванням БПС та впровадженням нових технологій. Крім того, особливої актуальності набуває питання адаптації законодавчої та етичної бази до умов використання БПС. Потрібно врегулювати норми застосування БПС для збору інформації, щоб забезпечити баланс між потребами оперативної діяльності та захистом прав і свобод громадян.

Слід заздалегідь передбачити та впровадити технічну можливість накладення метаданих на відеозапис, створений за допомогою поліцейського безпілотної. Щоб у випадку несанкціонованого втручання поліції у приватне життя громадян, зокрема у ситуації зливання приватної інформації або її витоку через порушення правил зберігання, була можливість ідентифікувати час створення запису, тип пристрою та підрозділ поліції, якому належить цей безпілотної. А отже, встановити винних осіб. Як слушно зазначають І. В. Єфімова та О. Г. Розгон, «з метою уникнення можливих зловживань необхідно встановити прозорі процедури зберігання та обробки даних» [7, с. 409], отриманих за допомогою поліцейського безпілотної.

Окремі вчені зазначають, що майбутні європейські та світові правила щодо використання БПС мають розглядати питання ідентифікації безпілотної та їх власників, або операторів [9, с. 46]. Подібним чином ідентифікації мають підлягати й безпілотної, які використовуються поліцією. Окрім нанесення на них напису «Поліція» та інвентарних номерів, слід передбачити можливість встановлення флікерів та/або світлової індикації. У випадках використання безпілотної у пошуково-рятувальній операції або огляді місця події, у тому числі ДТП, така індикація вказуватиме на відомчу належність безпілотної, що сприятиме координації дій між різними службами та підвищить рівень безпеки під час виконання завдань.

Використання БПС, оснащених оптичними або телевізійними камерами, значно підвищує ефективність роботи правоохоронців. Ці технології забезпечують керівників підрозділів необхідними даними для своєчасного реагування на зміну оперативної ситуації. Завдяки повітряним спостережним пунктам можна максимально точно оцінити та відтворити місця аварій або злочинів, що дозволяє детально відновити хронологію подій у кожному конкретному випадку [10, с. 287]. Отже, застосування БПС у діяльності поліції відкриває нові перспективи для автоматизації процесів збору доказів та управління оперативною інформацією.

Розглядаючи перспективи використання БПС під час огляду місця події, окремі фахівці [11, с. 14] допускають залучення для проведення слідчих (розшукових) дій зовнішнього пілота (оператора) БПС, який володіє спеціальними знаннями та навичками безпечного виконання польоту та виготовлення якісної документарної аерозйомки й може бути залучений для надання безпосередньої технічної допомоги з аерофото- і відеозйомки як спеціаліст. Й хоча будь-яких додаткових вимог до такого спеціаліста чинне кримінальне

процесуальне законодавство України не висуває, автори методичних рекомендацій забули, що під час дії правового режиму військового стану цивільним користувачам заборонено використовувати повітряний простір України [12]. Отже, перспективи залучення стороннього спеціаліста-оператора БПС зараз доволі сумнівні. Однак можна залучити підготовленого фахівця з числа працівників Національної поліції, яких з 2019 року почали готувати на базі Державної установи «Львівський спеціалізований центр підготовки поліцейських». Поліцейські, які успішно завершили навчання, отримали сертифікати та льотні книжки [13] й ніщо не заважає їм проводити огляд місця події з повітря. Особливо з урахуванням того, що матеріали аерозйомки, відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України, мають таку саму доказову силу, як і матеріали наземної зйомки.

Сучасні БПС, оснащені високоякісними відео- та фотокамерами, дають поліцейським можливість отримувати детальну інформацію про місце події, що істотно спрощує та пришвидшує процес розслідування. Також БПС стали незамінними для поліції у виконанні оперативно-розшукових завдань [7, с. 408–409]. Порядок використання БПС для фото- і відеофіксації під час виконання поліцейських завдань регламентує Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису» [14]. Але основний комплекс повноважень щодо застосування БПС та перешкоджання їх незаконному використанню іншими особами Національна поліція України та інші правоохоронні органи отримали лише у 2023 році [15], коли внесені до Повітряного кодексу України та інших законів зміни визначили ключові поняття, пов'язані з БПС, а також уніфікували термінологію.

Однак, як можна побачити, і для цивільних, і для державних БПС досі наявні однакові обмеження, частина з яких перешкоджає ефективному використанню БПС у діяльності Національної поліції. Наприклад те, що «польоти БПС масою до 20 кг включно заборонено виконувати над скупченням людей на відкритому просторі та над місцями щільної забудови» (п. 4 розділу II Авіаційних правил України) [16], не дозволяє поліції використовувати БПС для нагляду за великою кількістю людей під час масових заходів. Й відповідно, не дає можливість оперативно виявляти порушення порядку чи потенційні загрози, документувати дії порушників, відслідковувати рух натовпу і своєчасно виставляти заслони. Право здійснювати аеророзвідку в зонах проведення спеціальних операцій, якщо ці операції плануються у районах компактної забудови, також натикається на пряму заборону. Ми вважаємо, що законодавцю слід розмежувати правила використання повітряного простору окремо для цивільних операторів БПС, окремо для державних. Інакше суттєва частина перспективних можливостей використання БПС для правоохоронних органів буде закрита.

З урахуванням того, що безпілотні літальні апарати законодавець прирівняв до повітряних суден, знову гостро постало питання сертифікації БПС, які наявні або скоро з'являться у наявності у Національної поліції України. Під час проведення сертифікації БПС органи та підрозділи Національної поліції України повинні дотримуватись вимог «Правил сертифікації екземпляра державного повітряного судна України»

[17, с. 85], затверджених наказом Міністерства оборони України від 7 лютого 2012 року № 63 [18]. Використання підрозділами Національної поліції України несертифікованих БПС, які не відповідають встановленим вимогам безпеки, може не тільки завдати шкоди майну та здоров'ю громадян, а і створити негативні прецеденти. Це особливо стосується застосування БПС під час оперативно-розшукових заходів або негласних слідчих дій. Адже правові підстави використання оперативно-технічних засобів чи спеціальної техніки, встановленої на БПС, можуть бути оскаржені у суді [17, с. 87], внаслідок чого подані докази будуть визнані недопустимими.

Висновки. Встановлено, що використання БПС у правоохоронній діяльності має високий потенціал, зокрема дозволяє заощадити час та ресурси під час пошуку незаконних посівів наркотичних рослин та проведення рятувальних робіт. Попри очевидні переваги, впровадження БПС у діяльність Національної поліції

України стикається з низкою викликів, зокрема законодавчими, технічними та фінансовими обмеженнями. Потреба в адаптації нормативно-правової бази, навчанні операторів, сертифікації обладнання та фінансуванні є ключовими бар'єрами. Також особливого значення набуває забезпечення захисту прав і свобод громадян шляхом врегулювання процедур зберігання та обробки даних.

Інтеграція БПС відкриває нові горизонти для автоматизації поліцейської діяльності, мінімізуючи ризики для працівників поліції, оптимізуючи ресурси та підвищуючи ефективність оперативної діяльності. Проте для досягнення максимальної ефективності необхідно удосконалити структуру управління, забезпечити фінансування, змінити правила використання повітряного простору та посилити навчання персоналу. Системний підхід до впровадження БПС забезпечить підвищення рівня безпеки громадян і ефективності роботи поліції в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел

1. Батраченко Т. С., Розгон О. Г., Єфімова І. В. Ефективність застосування безпілотних літальних апаратів для фото- та відеозапису в діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 486–488. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/113>
2. Drones. Federal Aviation Administration. URL: <https://www.faa.gov/uas>.
3. Police Drones Answering 911 Calls: The Future of Law Enforcement? URL: <https://dronexl.co/2024/05/26/police-drones-answering-911-calls-the-future-of-law-enforcement/>.
4. Connolly G. How Drones for Police are Revolutionizing Law Enforcement Operations. URL: <https://elistair.com/resources/police-drones/drones-for-police/>.
5. Хозлу І. К. Спеціальні заходи протидії керування водним транспортом у стані алкогольного сп'яніння, що застосовується поліцією: досвід Швеції. *Актуальні питання адміністративного права та процесу* : матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених (м. Маріуполь, 03 грудня 2021 року). Маріуполь : Донецький державний університет внутрішніх справ. 2021. С. 46–49.
6. Мовчан А. В., Мовчан М. А. Використання безпілотних літальних апаратів у діяльності правоохоронних органів. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип. 3 (9). С. 104–110.
7. Єфімова І. В., Розгон О. Г. Використання безпілотних літальних апаратів у оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 7. С. 407–410. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-7/98>
8. Хозлу І. Адміністративно-правовий статус підрозділів поліції на воді. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*. 2022. № 2(4). С. 17–20. <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2022-2-4-4>
9. Микитюк М. А. Роль та місце безпілотних літальних апаратів при забезпеченні безпеки осіб під час проведення масових заходів. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. 2018. № 18. С. 41–47.
10. Черноусов Д. Досвід застосування безпілотних літальних апаратів підрозділами Міністерства внутрішніх справ у сучасних умовах ведення війни. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія : Військові та технічні науки*. 2022. Том 89 № 4. С. 286–300.
11. Використання безпілотних літальних апаратів під час огляду місця події : методичні рекомендації / кол. авт.: А. В. Захарко, І. В. Пирів, В. Д. Поливанюк, Д. Б. Санакоєв. Дніпро : Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 32 с.
12. Оголошення про закриття повітряного простору України від 24.02.2022 року / Державне підприємство обслуговування повітряного руху України. URL: <https://uksatse.ua/index.php?act=Part&CODE=247&id=772>.
13. Нацполіція розпочинає підготовку операторів безпілотників. URL: https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/Naipoliciya_rozpochina_pidgotovku_operatoriv_bezpilotnikov_24071
14. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 18 грудня 2018 року № 1026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19#Text>.
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування правоохоронними органами безпілотних повітряних суден та протидії їх незаконному використанню : Закон України від 13 липня 2023 року № 3232-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2023. № 84. Ст. 307.
16. Про затвердження Авіаційних правил України «Правила використання повітряного простору України» : Наказ Державної авіаційної служби України та Міністерства оборони України від 11 травня 2018 року № 430/210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1056-18#Text>.
17. Кузьменко Є. В. Проблеми правового регулювання застосування безпілотних літальних апаратів у правоохоронній діяльності Національної поліції України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 4 (101). С. 82–89.
18. Правила сертифікації екземпляра державного повітряного судна України : Наказ Міністерства оборони України від 7 лютого 2012 р. № 63. *Офіційний вісник України*. 2012. № 22. Ст. 852.

References

1. Batrachenko, T. S., Rozghon, O. H., Yefimova, I. V. (2024). Efektyvnist zastosuvannya bezpilotnykh litalnykh aparativ dlia foto- ta videozapysu v diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy [The effectiveness of using unmanned aerial vehicles for photo and video recording in the activities of the National Police of Ukraine]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. № 1. S. 486–488. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-1/113> [in Ukrainian].
2. Drones. Federal Aviation Administration. Retrieved from: <https://www.faa.gov/uas> (data zvernennia: 15.09.2025) [in English].
3. Police Drones Answering 911 Calls: The Future of Law Enforcement? Retrieved from: <https://dronexl.co/2024/05/26/police-drones-answering-911-calls-the-future-of-law-enforcement/> [in English].
4. Connolly, G. How Drones for Police are Revolutionizing Law Enforcement Operations. Retrieved from: <https://elistair.com/resources/police-drones/drones-for-police/> [in English].
5. Khozlu, I. K. (2021). Spetsialni zakhody protydii keruvannya vodnym transportom u stani alkoholnoho spianinnia shcho zastosovuietsia politsiieiu: dosvid Shvetsii [Special measures to combat drunk driving applied by the police: the experience of Sweden]. *Aktualni pytannia administratyvnoho prava ta protsesu: materialy VII Vseukrainskoi naukovoï konferentsii molodykh vchenykh* (m. Mariupol, 03 hrudnia 2021 roku). Mariupol : Donetskyy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. S. 46–49 [in Ukrainian].
6. Movchan, A. V., Movchan, M. A. (2020). Vykorystannia bezpilotnykh litalnykh aparativ u diialnosti pravookhoronnykh orhaniv [The use of unmanned aerial vehicles in the activities of law enforcement agencies]. *Sotsialno-pravovi studii*. Vyp. 3 (9). S. 104–110 [in Ukrainian].
7. Yefimova, I. V., Rozghon, O. H. (2024). Vykorystannia bezpilotnykh litalnykh aparativ u operatyvno-rozshukovii diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy [The use of unmanned aerial vehicles in the operational and investigative activities of the National Police of Ukraine]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*. № 7. S. 407–410. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-7/98> [in Ukrainian].
8. Khozlu, I. (2022). Administratyvno-pravovyi status pidrozdiliv politsii na vodi [Administrative and legal status of water police units]. *Ukrainska politseistyka: teoriia, zakonodavstvo, praktyka*. № 2(4). S. 17–20. <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2022-2-4-4> [in Ukrainian].
9. Mykytiuk, M. A. (2018). Rol ta mistse bezpilotnykh litalnykh aparativ pry zabezpechenni bezpeky osib pid chas provedenia masovykh zakhodiv [The role and place of unmanned aerial vehicles in ensuring the safety of persons during mass events]. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. № 18. S. 41–47 [in Ukrainian].
10. Chernousov, D. (2022). Dosvid zastosuvannya bezpilotnykh litalnykh aparativ pidrozdilamy Ministerstva vnutrishnikh sprav u suchasnykh umovakh vedennia viiny [Experience in the use of unmanned aerial vehicles by units of the Ministry of Internal Affairs in modern conditions of warfare]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriya: Viiskovi ta tekhnichni nauky*. Tom 89 № 4. S. 286–300 [in Ukrainian].
11. Vykorystannia bezpilotnykh litalnykh aparativ pid chas ohliadu mistsia podii: metodychni rekomendatsii (2024). [Use of unmanned aerial vehicles during inspection of the scene of an incident: methodical recommendations] / kol. avt.: A. V. Zakharko, I. V. Pyrih, V. D. Polyvaniuk, D. B. Sanakoev. Dnipro : Dniprovskyy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. 32 s. [in Ukrainian].
12. Oholoshennia pro zakryttia povitrianoho prostoru Ukrainy vid 24.02.2022 roku [Announcement on the closure of the airspace of Ukraine from 02.24.2022] / Derzhavne pidpriemstvo obsluhovuvannia povitrianoho rukhu Ukrainy. Retrieved from: <https://uksatse.ua/index.php?act=Part&CODE=247&id=772> [in Ukrainian].
13. Natspolitsiia rozpochynaie pidhotovku operatoriv bezpilotnykiv [National Police begins training drone operators]. Retrieved from: https://mvs.gov.ua/uk/press-center/news/Nacpolicia_rozpochina_pidgotovku_operatoriv_bezpilotnikiv_24071 [in Ukrainian].
14. Pro zatverdzhennia Instruktсии iz zastosuvannya orhanamy ta pidrozdilamy politsii tekhnichnykh pryladiv i tekhnichnykh zasobiv, shcho maiut funktсии foto- i kinoziomky, videozapysu [On approval of the Instructions for the use by police bodies and units of technical devices and technical means that have the functions of photo and film shooting, video recording]: Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 18 hrudnia 2018 roku № 1026. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19#Text> [in Ukrainian].
15. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo zastosuvannya pravookhoronnymy orhanamy bezpilotnykh povitrianykh suden ta protydii yikh nezakonnomu vykorystanniu [On amendments to certain legislative acts of Ukraine regarding the use of unmanned aerial vehicles by law enforcement agencies and countering their illegal use]: Zakon Ukrainy vid 13 lypnia 2023 roku № 3232-IX. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2023. № 84. St. 307 [in Ukrainian].
16. Pro zatverdzhennia Aviatsiinykh pravyl Ukrainy «Pravyla vykorystannia povitrianoho prostoru Ukrainy» [On approval of the Aviation Rules of Ukraine “Rules for the Use of the Airspace of Ukraine”]: nakaz Derzhavnoi aviatsiinoi sluzhby Ukrainy ta Ministerstva oborony Ukrainy vid 11 travnia 2018 roku № 430/210. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1056-18#Text> [in Ukrainian].
17. Kuzmenko, Ye. V. (2016). Problemy pravovoho rehuliuвання zastosuvannya bezpilotnykh litalnykh aparativ u pravookhoronni diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy [Problems of legal regulation of the use of unmanned aerial vehicles in law enforcement activities of the National Police of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. № 4 (101). S. 82–89 [in Ukrainian].
18. Pravyla sertyfikatsii ekzempliara derzhavnoho povitrianoho sudna Ukrainy [Rules for certification of a copy of a state aircraft of Ukraine]: nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 7 liutoho 2012 r. № 63. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. 2012. № 22. St. 852 [in Ukrainian].

Golovkov Oleksandr,

Candidate of Law,
Associate Professor at the Department of Tactical and Special Training
and Personal Security of a Police Officer
(Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4649-539X>

Oleksienko Serhiy,

Senior Lecturer at the Department of Tactical and Special
Training and Personal Security of a Police Officer
(Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9150-8329>

Korolev Andriy,

Senior Lecturer at the Department of Tactical and Special
Training and Personal Security of a Police Officer
(Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-5595-8944>

USE OF UNMANNED AIRCRAFT IN NATIONAL POLICE ACTIVITIES

The article examines the organizational and legal principles of using unmanned aerial vehicles in the activities of the National Police of Ukraine. It is proven that the use of unmanned aerial vehicles in law enforcement activities is a promising tool that can significantly increase the effectiveness of the police. The key areas of application of unmanned aerial vehicles are: preventing terrorist acts; combating organized crime; searching for missing persons; patrolling; inspecting the scene of an incident and recording its results; monitoring the road situation and investigating accidents. Successful operations using unmanned aerial vehicles in detecting illegal drug plantations or searching for missing people in mountainous areas demonstrate the high effectiveness of these technologies. At the same time, the importance of training police officers to work with unmanned aerial vehicles is emphasized, which requires the development of specialized training programs and the training of qualified personnel. The article also focuses on legal, technical and ethical issues, in particular the need to adapt legislation to distinguish between the rules for the use of unmanned aerial vehicles by state bodies and civilians. Existing restrictions, such as the ban on flights over crowds and in densely built-up areas, significantly limit the potential for the use of unmanned aerial vehicles when ensuring public order at mass events or conducting special operations. The author emphasizes the importance of certifying unmanned aerial vehicles, implementing data processing transparency standards, and ensuring the protection of citizens' rights. It is concluded that the integration of unmanned aerial vehicles into police activities opens up significant opportunities, but requires a systematic approach to addressing legal, technical, and personnel challenges.

Key words: *unmanned aircraft, public order protection, National Police of Ukraine, airspace use rules, certification.*

Надіслано до редколегії 05.09.2025
Рекомендовано до публікації 20.10.2025
Опубліковано 21.11.2025